

Ryszard Sadowski

Sprawozdanie z działalności Towarzystwa Naukowego Franciszka Salezego w roku 2011

Seminare. Poszukiwania naukowe 31, 319-324

2012

Artykuł został opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

W czasie konferencji można było dostrzec społeczny wymiar psychologii pozytywnej poprzez ukazywanie jej w kontekstach edukacyjnych, instytucjonalnych, kulturowych i globalnych. Obecny był temat medytacji wschodniej (*mindfulness*) i jej relacji do zdrowia i dobrostanu ludzkiego. Antonella Della Fave w prelekcji warsztatowej wskazała potrzebę ciągłego pytania, czym jest dobrostan, bowiem z jej badań wynika, że jednym z podstawowych wymiarów tego pojęcia jest „balans-umiar” – termin prawie całkowicie jeszcze nie zanalizowany naukowo przez badaczy świata pozytywnego. Bardzo inspirujący był też wykład na temat pasji w optymalnym funkcjonowaniu w społeczeństwie wygłoszony przez profesora Roberta J. Valleranda. Pasja, która wciąż jest mało znana od strony naukowej, może mieć wymiar harmonijny (twórczy) oraz obsesyjny (destruktywny). Różnica polega tylko na tym, kto co kontroluje: czy pasja kontroluje człowieka, czy człowiek pasję. W harmonijnym doświadczeniu jest więcej elastyczności oraz poczucia dobrostanu.

Bez wątpienia tego typu międzynarodowe kongresy dają niepowtarzalną możliwość spotkania się nie tylko z aktualną myślą i współczesnymi badaniami dotyczącymi elementarnych wymiarów doświadczenia ludzkiego, ale również wejścia w osobiste relacje z twórcami i badaczami danego tematu. Czas konferencji, to była również dobra okazja, żeby przyjrzeć się, ile jest jeszcze przestrzeni do zagospodarowania w psychologii pozytywnej. Aby wносить stały oraz rzetelny wkład w tę wiedzę, potrzebny jest nie tylko osobisty zapał i pomysłowość, konieczne są dalsze rzetelne badania, co niejednokrotnie podkreślali prelegenci. Naturalnie jeszcze wiele jest do zrobienia w zakresie poznania mechanizmów odpowiedzialnych za kwitnienie i dobrostan jednostki i grup społecznych, tym bardziej jest jeszcze wiele do zrobienia w kierunku budowania stabilnych pomostów między odkryciami naukowymi a codziennym życiem. Nie wiadomo, czy dalekie i wielkie cele (czyli optymistyczne przewidywania, że w roku 2051 ponad 51% społeczeństwa będzie rozkwitać), które wyznacza przed tym ruchem założyciel Martin Seligman, spełnią się. Być może jest to tylko idealistyczne życzenie, choć z drugiej strony, obserwując jak psychologia pozytywna dotyka coraz większej ilości sfery społecznych: edukacji, wojska, biznesu, twórczości, można zachowywać realną nadzieję na realizację tego celu. Inną interesującą kwestią była myśl prof. Eda Dienera, który wskazywał na prawo ewolucji – jego zdaniem tylko silni, czyli szczęśliwi, przetrwają, a człowiek z natury jest powołany do szczęścia.

O. Piotr Kwiatek OFM Cap
Filadelfia, USA

SPRAWOZDANIE Z DZIAŁALNOŚCI TOWARZYSTWA NAUKOWEGO FRANCISZKA SALEZEGO W ROKU 2011

Działalność TNFS, w okresie od 1 stycznia do 31 grudnia 2011, można przedstawić w pięciu kategoriach: sprawy organizacyjne, działalność naukowa, działalność wydawnicza, popularyzacja osiągnięć nauki oraz integracja środowiska naukowego TNFS. Wskazane kategorie wyznaczają strukturę niniejszego sprawozdania.

I. SPRAWY ORGANIZACYJNE

Do najważniejszych działań organizacyjnych w okresie sprawozdawczym należy zaliczyć działalność Władz Towarzystwa oraz sprawy członkowskie.

Walne Zebranie TNFS

Walne Zebranie, które jest najwyższą władzą Towarzystwa i tradycyjnie zbiera się podczas dorocznego zjazdu TNFS, w roku 2011 odbyło się w domu salezjańskim w Kutnie-Woźniakowie w dniach 13-14 maja. IV Zjazd TNFS rozpoczął się w piątek w godzinach popołudniowych od

spotkania Redakcji *Seminare*, następnie miało miejsce zebranie Zarządu TNFS i Komisji Rewizyjnej oraz pierwsza sesja Walnego Zebrania, w czasie której dyskutowano nad frekwencją oraz tematyką związaną z programem badawczym *Młodzież w przestrzeni «wolności demokratycznej»*. Ze względu na brak quorum, Prezes zarządził przerwę i ogłosił rozpoczęcie kolejnej sesji Walnego Zebrania w sobotę o godz. 10.00.

W ramach sobotniej sesji Walnego Zebrania wręczono Nagrodę TNFS *Międzynarodowemu Festiwalowi im. Księdza Stanisława Ormińskiego SDB w Rumi* „za działalność na polu wychowania i edukacji”. Otrzymał ją ponadto konferencja naukowa, podczas której zaprezentowano sześć interesujących wystąpień.

Podczas tej sesji odbyła się formalna część obrad, w ramach której podjęto następujące uchwały:

- WZ-2011/05/14/1 *W sprawie zatwierdzenia sprawozdania finansowego*;
- WZ-2011/05/14/2 *W sprawie podziału zysku*;
- WZ-2011/05/14/3 *W sprawie przyjęcia protokołu Komisji Rewizyjnej TNFS*;
- WZ-2011/05/14/4 *W sprawie przyjęcia sprawozdania z działalności TNFS*.

Zarząd TNFS

W okresie sprawozdawczym Zarząd TNFS zebrał się czterokrotnie: 15.01.2011 (Warszawa); 26.02.2011 (Warszawa); 13.05.2011 (Kutno) oraz 12.11.2011 (Łomianki).

Do najważniejszych decyzji podjętych na spotkaniu Zarządu w Warszawie w dniu 15 stycznia należy zaliczyć:

1. przyjęcie projektu budżetu TNFS na rok 2011;
2. nakreślenie wstępnego programu IV Zjazdu TNFS w Woźniakowie.

Lutowe zebranie Zarządu TNFS było poświęcone następującym kwestiom:

1. podjęciu uchwały rekomendującej Walnemu Zebraniu przyjęcie sprawozdania finansowego z działalności TNFS za okres od 1.01.2010 do 31.12.2010;
2. podjęciu uchwały w sprawie sposobu finansowania IV Zjazdu TNFS;
3. przyjęciu do TNFS Abp. Prof. dr. hab. Stanisława Wielgusa;
4. podjęciu uchwały o przyznaniu Nagrody TNFS *Międzynarodowemu Festiwalowi im. Księdza Stanisława Ormińskiego SDB w Rumi* „za działalność na polu wychowania i edukacji”.

Spotkanie Zarządu, które odbyło się w ramach IV Zjazdu TNFS w Kutnie, było poświęcone:

1. frekwencji na dorocznych spotkaniach TNFS;
2. organizacji kolejnego Zjazdu TNFS w ramach Forum Gospodarczego organizowanego przez dr. Jacka Janiszewskiego w Toruniu w marcu;
3. publikacji kolejnej książki z serii TNFS „Studia i Rozprawy” autorstwa ks. dr. Mirosława Wierzbickiego pt. *Nauczyciel w szkole salezjańskiej*.

Listopadowe zebranie Zarządu TNFS w Łomiankach podjęło następujące tematy:

1. wstępny program V Zjazdu oraz osoby prelegentów;
2. przyjęcie do Towarzystwa kolejnego członka – ks. dr. Radosława Błaszczyka SDB;
3. przyjęcie rezygnacji ks. dr. Piotra Przesmyckiego z funkcji członka Zarządu TNFS.

Zgodnie z § 13 p. 4 Regulaminu Zarządu TNFS, obecne sprawozdanie musi zawierać zbiorczą listę obecności członków Zarządu na jego posiedzeniach:

	15.01.2011	26.02.2011	13.05.2011	12.11.2011	Łącznie obecny
Ks. H. Skorowski	+	+	+	+	4
Ks. J. Gocko	-	+	+	+	3
Ks. R. Sadowski	+	+	+	+	4
Ks. J. Niewęglowski	+	-	+	+	3
Ks. S. Jędrzejewski	+	-	+	-	2
Ks. P. Przesmycki	+	+	-	-	2
Ks. H. Stawniak	-	+	+	-	2
Łącznie	5	5	6	4	

Oprócz najważniejszych spraw przedstawionych powyżej, na swych posiedzeniach Zarząd rozpatrywał bieżące sprawy związane z normalnym funkcjonowaniem Towarzystwa. Zgodnie ze Statutem TNFS (§ 27 p. 5), w posiedzeniach Zarządu brali też udział z głosem doradczym przedstawiciele Komisji Rewizyjnej.

Komisja Rewizyjna TNFS

W roku 2011 Komisja Rewizyjna spotkała się trzykrotnie: 15 stycznia w Warszawie; 26 lutego w Warszawie oraz 13 maja w Kutnie. W roku 2011 nie wpłynęły do Komisji żadne wnioski i jedyną uchwałą tego gremium było sprawozdanie z kontroli finansów Towarzystwa oraz działalności organizacyjno-naukowej. W opinii Komisji Rewizyjnej, Towarzystwo działa zgodnie ze statutem i realizuje wyznaczone tam cele. Nie stwierdzono też żadnych nieprawidłowości.

II. SPRAWY CZŁONKOWSKIE

W dniu 31 grudnia 2011 TNFS liczyło 108 członków, choć zaangażowanie, opłata składek członkowskich oraz udział w dorocznych zjazdach świadczą o tym, że nasze Towarzystwo doświadcza „oczyszczenia”. Można mieć wrażenie, że część członków TNFS zapisała się do Towarzystwa ze względu na możliwość wykazania się przynależnością do organizacji naukowych w różnego rodzaju sprawozdaniach. Najprawdopodobniej w okresie kolejnej kadencji zaangażowanie w działalność Towarzystwa zweryfikuje formalną przynależność do TNFS. Nadziej napawa grono osób, które utożsamiają się z ideami humanizmu św. Franciszka Salezego i czują się związane ze Zgromadzeniem Salezjańskim oraz młodzieżowym programem badawczym wyznaczonym na kolejnych Zjazdach TNFS.

Szczegóły dotyczące przyjęć nowych członków, aktualnego stanu osobowego TNFS oraz podziału członków naszego Towarzystwa wg różnych kategorii przedstawiają kolejne tabele.

Tabela 1: Członkowie zwyczajni TNFS w latach 2007-2011.

	Założyciele	2007	2008	2009	2010	2011	Łącznie
Nowoprzyjęci	21	22	50	8	4	5	110
Zmarli	0	0	0	0	0	1	-1
Rezygnacje	0	0	0	0	0	1	-1
Łącznie	21	22	50	8	4	3	108

Liczba członków wspierających i honorowych naszego Towarzystwa w roku 2011 nie zmieniła się. W roku sprawozdawczym TNFS opuściło dwóch członków zwyczajnych: ks. prof. dr hab. Stanisław Kulpaczyński SDB zrezygnował z udziału w TNFS, natomiast ks. dr Andrzej Mazewski SDB zmarł w maju 2011 r.

Tabela 2: Podział członków TNFS wg różnych kategorii (dane zostały przedstawione w oparciu o informacje, jakimi dysponował Sekretariat TNFS w dniu 31.12.2011 roku).

	2007-2008	2009	2010	2011
duchowni	64	69	71	74
osoby zakonne	52	56	56	58
salezianie	45	48	48	48
świeccy	28	31	34	34
mężczyźni	64	70	73	76
kobiety	29	31	32	32
obywatele polscy	92	100	104	107
obcokrajowcy	1	1	1	1
z tytułem zawodowym magistra	13	13	13	13
ze stopniem doktora	43	48	50	51
ze stopniem doktora habilitowanego	3	4	5	5
na stanowisku profesora	29	29	30	32
z tytułem profesora	5	7	7	7

Zgodnie z informacjami, jakie dotarły do Sekretariatu TNFS, w roku 2011 ks. dr hab. prof. AP Stanisław Łupiński otrzymał zaszczytny tytuł *doktora honorowego* w Instytucie Gospodarki Regionalnej i Ekonomii w Kirowogradzie (Ukraina) za jego zaangażowanie w rozwój polsko-ukraińskiej współpracy na polu naukowym, dydaktycznym i kulturalnym. Pan dr Dariusz Wesołowski został rektorem Wyższej Szkoły Kadr Menedżerskich w Koninie. Cieszymy się i gratulujemy naszym szanownym kolegom uzyskanych zaszczytów i objęcia odpowiedzialnych stanowisk.

TNFS realizuje swoje cele statutowe w oparciu o fundusze zgromadzone ze składek członkowskich oraz różnego rodzaju dotacji. Wpływy ze składek w omawianym okresie przedstawia **Tabela 3.** Stan wpłat przedstawiony w tabeli 3 odzwierciedla sytuację na dzień 31.12.2011 roku.

	2007	2008	2009	2010	2011
Wpłaty dokonane	42	82	66	59	37
Wpłaty zaległe	1	11	35	46	71
Odsetek zaległości	2,3%	11,%8	34,7%	43,8%	65,7%
Łączna kwota wpłat	1 260 zł	2 460 zł	1 980 zł	1 770 zł	1 110 zł

III. DZIAŁALNOŚĆ NAUKOWA

Działalność naukowa naszego Towarzystwa w roku 2011 przedstawia się obiecująco. Po okresie, gdy zjazdy Towarzystwa były poświęcone głównie sprawom organizacyjnym i refleksji nad kierunkami jego rozwoju, nastąpiła w TNFS refleksja nad polami działalności naukowej. Już III Zjazd TNFS, z roku 2010, miał wybitnie naukowy charakter dzięki sympozjum naukowemu, które było jego integralną częścią. Podobnie ściśle naukowy charakter miał IV Zjazd TNFS w roku 2011. Podczas tego spotkania wygłoszono następujące prezentacje:

1. *Wychowanie – młodzież – demokracja. W sprawie kontyngencji, zaniku i ponownej normalizacji fenomenu młodości w społeczeństwie nowoczesnym* – prof. D. Benner, ks. dr D. Stępkowski;
2. *Socjologiczna perspektywa ujęcia fenomenu polskiej młodzieży* – ks. prof. S. Zaręba;
3. *Dar młodości czasem „zmagania z wolnością”*. Refleksje w świetle nauczania bł. Jana Pawła II – ks. dr Wojciech Rzepa;
4. *Wychowanie religijne młodzieży w sytuacji chaosu kulturowego w Polsce* – ks. prof. K. Misiaszek;
5. *Przewlekłe zmęczenie jako konsekwencja stylu życia. Badania młodzieży* – dr A. Kulik;
6. *Zaangażowanie polskiej młodzieży po roku 1989 na rzecz ochrony przyrody* – ks. dr R. Sadowski.

Wygłoszone wykłady stanowią podstawę dla szerszego cyklu programowego zatytułowanego *Młodzież i jej świat*, który w najbliższych latach będzie realizowany w ramach badań prowadzonych przez członków TNFS. W ramach tego cyklu, tematem przewodnim na najbliższy okres stało się hasło *Młodzież w przestrzeni «wolności demokratycznej»*. Ze względu na ciągle utrzymującą się niską frekwencję, na IV Zjeździe TNFS także nie udało się dokonać naboru do poszczególnych sekcji, które zostały powołane do życia jeszcze w roku 2009:

- Sekcja I: Nauki o wychowaniu;
- Sekcja II: Nauki społeczne;
- Sekcja III: Nauki teologiczne;
- Sekcja IV: Nauki humanistyczne.

Wydaje się, że dynamizacja prac nad podjętym projektem będzie możliwa wraz z pojawieniem się sekcji i animacją ich prac przez wybranych przewodniczących. Interdyscyplinarny charakter TNFS stwarza możliwości wieloaspektowego badania sytuacji współczesnej młodzieży i – jak mamy nadzieję – za jakiś czas nasze Towarzystwo będzie stanowić ważny głos we współczesnej debacie naukowej nad zagadnieniami młodzieżowymi.

IV. DZIAŁALNOŚĆ WYDAWNICZA

Działalność wydawnicza TNFS ogniskuje się przede wszystkim wokół czasopisma *Seminare. Poszukiwania naukowe*. O rosnącym prestiżu, poziomie wydawniczym i rozwoju naszego czasopisma świadczy stale rosnący poziom tego periodyku, na co pracowali członkowie Redakcji przez kilkanaście ostatnich lat.

W roku 2011 zmienił się redaktor naczelny *Seminare* oraz jego zastępcy. Księdzu prof. Henrykowi Stawniakowi oraz jego najbliższemu współpracownikowi gratulujemy znaczących osiągnięć w wypromowaniu *Seminare* w wielu środowiskach naukowych oraz wypracowaniu zasłużonej renomy tego czasopisma. Nowemu prezydium Redakcji: redaktorowi nacelnemu – ks. prof. Jerzemu Gocce oraz jego zastępcom ks. dr. Krzysztofowi Niegowskiemu i ks. dr. hab. Stanisławowi Chrobakowi życzymy zapału w kontynuowaniu wytyczonej przez poprzedników drogi stale rosnącego poziomu merytorycznego i edytorskiego tego czasopisma.

Wychodząc naprzeciw nowym wyzwaniom i wyższym standardom proponowanym przez Ministerstwo Nauki i Szkolnictwa Wyższego w ostatnich miesiącach Redakcja dokonała wielu istotnych zmian. Postanowiono m.in. wprowadzić podwójną recenzję wszystkich nadsyłanych do Redakcji artykułów; podjęto decyzję o publikacji artykułów w języku angielskim, niemieckim i włoskim.

Ponadto wprowadzono procedury etyczne mające na celu przeciwdziałanie praktykom tzw. *ghostwriting* i *guest authorship* oraz wprowadzono formularz oświadczenia o przeniesieniu praw autorskich na TNFS. Redakcja powołała do życia Radę naukową *Seminare*, która skupia uznanych uczonych z niemal całego świata. Do grona tego należą bowiem, oprócz naukowców pracujących w wielu krajach europejskich, także naukowcy reprezentujący środowiska uniwersyteckie Ameryki Północnej i Azji. W celu podniesienia jakości publikowanych tekstów, Redakcja zdecydowała się wprowadzić tzw. redaktorów tematycznych, redaktora statystycznego oraz redaktorów językowych dla języka angielskiego, niemieckiego i włoskiego. Redaktorzy ci są *native speaker'ami* z wykształceniem lingwistycznym w tych językach i stanowią gwarancję właściwego poziomu językowego publikowanych w *Seminare* artykułów w tych językach. Wprowadzone w ten sposób procedury wyszły naprzeciw nowym standardom oceny czasopism naukowych, jakie zaproponowało Ministerstwo Nauki i Szkolnictwa Wzwyższego na początku roku 2012.

W ramach powołanej do życia w 2009 roku serii wydawniczej Towarzystwa Naukowego Franciszka Salezego o nazwie „*Studia i Rozprawy*” w okresie sprawozdawczym ukazała się jedna pozycja autorstwa ks. dr. Mirosława Wierzbickiego sdb pt. *Nauczyciel w szkole salezjańskiej*, TNFS 2011 (doktorat).

V. DZIAŁALNOŚĆ POPULARYZUJĄCA OSIĄGNIĘCIA NAUKI

TNFS popularyzuje osiągnięcia nauki przede wszystkim przez publikacje oraz sympozja, w których upowszechniana jest wiedza z różnych dyscyplin naukowych, szczególnie z zakresu wychowania oraz historii i aktualnej działalności salezjanów w Polsce i na świecie. Dlatego, oprócz publikacji i sympozjów organizowanych bezpośrednio przez TNFS, chętnie obejmujemy patronatem inicjatywy bliskich nam środowisk. W okresie sprawozdawczym TNFS objęło patronatem *I Międzynarodowy Kongres Historii Salezjańskiej dla Afryki i Madagaskaru: 11-14 X 2011*.

VI. INTEGRACJA ŚRODOWISKA NAUKOWEGO

Wydaje się, że integracja środowiska TNFS jest ważnym zadaniem, przed którym staną nowe władze TNFS wybrane na V Zjeździe TNFS w Toruniu. Konsolidacja środowiska skupionego w naszym Towarzystwie, usunięcie nieaktywnych członków oraz aktywizacja działań ściśle badawczych zdaje się być jednym z głównych zadań nowego Zarządu TNFS.

* * *

W imieniu władz naszego Towarzystwa oraz własnym pragnę podziękować wszystkim członkom TNFS, którzy swoim zaangażowaniem przyczynili się do aktywnego funkcjonowania Towarzystwa Naukowego Franciszka Salezego w latach 2007-2012. Natomiast nowemu Zarządowi, który wyłoni się w marcu 2012 roku na zjeździe w Toruniu, życzę dobrych pomysłów, dynamiki działania oraz umiejętności budowania wspólnoty uczonych przepełnionych pasją badawczą i skupionych wokół wspólnego projektu.

Ks. Ryszard Sadowski, SDB
Sekretarz TNFS